

דבר-תורה: רעיונות קצרים, משלים וסיפורים לפרשיות השבוע, מועדים ואירועים שונים

שלוקטו ונאספו לאוצרו של הרב שלמה הלוי שליט"א

פרשת מטות-מסעי

שמירה על המסגרת

השבת קוראים את פרשת מטות ביחד עם הפרשה שאחריה, פרשת מסעי. הפרשה פותחת: "אִישׁ כִּי יֵדֵר נֶדֶר לַיהוָה או הַשְּׁבַע שְׁבַע לְאִסֵּר אֶסֶר עַל נַפְשׁוֹ לֹא יִחַל דְּבָרוֹ כְּכֹל הַיָּצֵא מִפִּי יַעֲשֶׂה" מעניין לראות את ביאורו של מדרש רבה המביא שאמר להם הקב"ה לישראל לא תהיו סבורים שהותר לכם להישבע בשמי, אפילו באמת - אין אתה רשאי להישבע בשמי, אלא אם כן יהיה בך כל המידות האלו: "את ה' אלוקיך תירא ואותו תעבוד ובו תדבק (ורק אז) ובשמו תישבע" (דברים ו). אם יש בך כל המידות האלו אתה רשאי להישבע ואם לאו אין אתה רשאי להישבע!

נשאלת השאלה מדוע רק אדם צדיק שיש בו את כל המידות הללו יכול להשבע?! וכי לא יכול להיות אדם פשוט או אפילו רשע שישבע ולא יקיים?!

כדי להבין את התשובה נקדים **משל** למה הדבר דומה: משל לשני שכנים עניים, אחד מהם היה חוטב עצים והשני היה גנב, לשניהם היו בנות שהגיעו לפרקן וצריכות להינשא. כאשר הגיעו בנותיו של חוטב העצים לפרקן השיא אותן אביהן ברוב פאר והדר, ואילו הגנב לא היה לו כסף דיו על מנת להשיא את בנותיו ונשארו אלו בביתו עד לגיל מאוחר מאד. הגנב היה מתוסכל עד למאוד, הייתכן ששכנו "מצליח" יותר ממנו?! ולכן הפציר הגנב בשכנו שיסביר לו איך הצליח להשיא את בנותיו ולתת להן נדוניה, בשעה שהוא עני ואביון כמוהו?

השיב לו חוטב העצים, שכך הוא מנהגו: ביום שבו שנולד לו ילד, עושה לעצמו קופת חיסכון קטנה הסגורה במנעול וברית, ויום יום הוא נותן בתוכה שקל אחד, ועד שיגיע הבן לפרקו כבר יש לו עבורו כל צרכי הנישואין. חוטב העצים הציע לשכנו שיעשה כך גם הוא, ארגז קטן סגור במנעול גדול וחזק וייתן בתוכו מידי יום מטבע עד שיתמלא ויהיה לו - לצרכי ביתו ובנותיו.

כששמע הגנב את דבריו ואת עצתו, צחק מאוד ואמר: "העצה הזאת טובה רק עבורך, כי כאשר תיתן את המטבע לתוך הארגז הסגור, יהיה מונח עד שיגיע הילד אל פרקו, ואין חשש שתפתח אותו לפני הזמן גם אם תהיה דחוק, אבל אנכי הלא גנב אני, ואני פותח מנעולים הכי מתוחכמים אשר סגרו אחרים, וכל שכן מנעול פשוט וקטן כזה אשר אני שמת, הרי שבדאי שאני אפרוץ אותו כאשר אהיה דחוק לכסף..." **והנמשל**: מי ששומר על תורה ומצוות יכול לשמור על מסגרת ולקיים את נדרו, אבל פורץ המסגרות אשר גדרה התורה לא יוכל לשמור הבטחתו ויפרוץ בקלות את המסגרת שיצר בעצמו...

שבת שלום ומבורך

מצווה לפרסם בעבודה ובבית הכנסת